

СИЛАБУС

Сучасна українська література для дітей та підлітків

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Галузь знань	Дисципліна загального циклу
Спеціальність	Дисципліна загального циклу
Освітня програма	Дисципліна загального циклу
Вид дисципліни	вибіркова (дисципліна загального циклу)
Рік підготовки, семестр	IV рік підготовки, VII семестр
загальна кількість годин/кредитів	90 годин / 3 кредити
Мова викладання	українська

1. ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧІВ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ІПБ викладача	<i>Веретюк Тетяна Володимирівна</i>
Кафедра	<i>української літератури та журналістики імені професора Леоніда Ушкалова</i>
Посада	<i>доцент</i>
Науковий ступінь	<i>кандидат філологічних наук</i>
Вчене звання	<i>доцент</i>
Наукові профілі	https://scholar.google.com.ua/citations?user=dAPLOTcAAAAJ&hl=ru https://www.webofscience.com/wos/autor/record/2421313 https://orcid.org/0000-0002-3985-1529
Адреса кафедри, № кабінету (викладацької)	<i>м. Харків, вул. Валентинівська, 2; 226-А</i>
Контактна інформація викладача:	<i>veretiuk@hnpu.edu.ua</i>

2. ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Політика навчальної дисципліни будується у відповідності до «Положення про організацію освітнього процесу в Харківському національному педагогічному університеті імені Г.С. Сковороди (у новій редакції)» і закріплена Програмою навчальної дисципліни.

Кожен викладач висуває здобувачам вищої освіти систему вимог, правил поведінки студентів на заняттях, взаємин із викладачем, іншими студентами. Вона включає такі базові вимоги:

- не пропускати лекції та семінарські заняття, про відсутність з поважних причин доводити до відома викладача заздалегідь;
- регулярно переглядати лекційний і практичний матеріал;
- здавати й захищати самостійні роботи та завдання у визначені терміни;
- системність і регулярність роботи здобувача вищої освіти з навчальною і науковою літературою;
- обов'язковою є присутність здобувача на модульному та підсумковому контролях.

Здобувач успішно навчається, якщо послідовно набирає кредити, необхідні для здобуття бажаного ступеня. Для цього потрібно, щоб накопичувальний бал був не нижче, ніж 60 за всіма курсами протягом кожного семестру. Якщо накопичувальний бал нижче 60 балів, здобувач вважається неуспішним і може бути відрахований.

3. ХАРАКТЕРИСТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Призначення дисципліни	навчальної	Дисципліна загального циклу «Сучасна українська література для дітей та підлітків» передбачає формування в здобувачів вищої освіти повноцінного сприйняття сучасної української дитячої та підліткової літератури як мистецтва слова в площині загальнолітературних, новітніх художньо-естетичних і літературознавчих проблем, розуміння жанрової специфіки, образно тематичної структури сучасної української літератури
-------------------------------	-------------------	---

<p>Мета вивчення навчальної дисципліни</p>	<p>для дітей та юнацтва. Мета викладання навчальної дисципліни « Сучасна українська література для дітей та підлітків» – розкрити закономірності й історію розвитку української літератури для дітей та підлітків; розвиток і формування грамотного, естетичного і творчого читача з гуманістичним світоглядом, який володіє українською мовою, читає художні тексти для духовного, культурного та національного самовираження, для збагачення емоційного досвіду, творчої самореалізації, формування ціннісних орієнтирів і ставлень; підкреслити важливість творів на історичну тему, тему природи, національного відродження України, взаємоповаги та взаєморозуміння.</p>
<p>Завдання вивчення навчальної дисципліни</p>	<p>Основні завданнями вивчення дисципліни загального циклу «Сучасна українська література для дітей та підлітків»:</p> <ul style="list-style-type: none"> – сприяти засвоєнню найважливіших фактів сучасного українського і світового літературного процесу, змісту, структури, художніх особливостей творів для дітей та підлітків; – поглибити знання з історії сучасної української та світової літератури для дітей та підлітків; – розвивати естетичні смаки, інтерес до художнього слова, до духовної спадщини українського народу; – уміння сприймати літературний твір для дітей та юнацтва як явище мистецтва слова, що концентрує в собі національний і світовий досвід; – розширювати загальну освіченість, інтелект майбутніх фахівців з освітньої сфери; – виховувати ставлення до літератури як до одного з основних засобів гуманізації людини; – формувати уявлення про внесок найвизначніших дитячих письменників у літературний процес к. ХХ – поч. ХХІ ст. та про місце перекладної літератури в контексті національної, зокрема української культури; – удосконалювати вміння аналізувати художній текст.

4. СФЕРИ ЗАСТОСУВАННЯ ЗДОБУТИХ НАВИЧОК

Здобуті під час вивчення дисципліни знання здобувачі вищої освіти використовують у період проходження практики, а також безпосередньо в процесі професійної діяльності.

5. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Лекція, розповідь, пояснення, бесіда, евристична бесіда, демонстрація, ілюстрація, вправи, дискусія, робота з науковою літературою (конспектування, тезування, анотування, реферування), пошуково-дослідницький (індивідуальна науково-дослідна робота) тощо.

У процесі роботи з дисципліни «Сучасна українська література для дітей та підлітків» передбачено використання таких методів навчання:

- **пояснювально-ілюстративного** (для викладу нового матеріалу);
- **репродуктивного** (для забезпечення зворотного зв'язку зі здобувачами в процесі сприйняття ними нового матеріалу);
- **проблемного** (для активізації пошукової діяльності здобувачів);
- **евристичного** (для активізації креативної діяльності здобувачів);
- **програмованого** (для забезпечення засвоєння здобувачами способів і видів діяльності);
- **дослідницького** (для формування в здобувачів стійких умінь і навичок науково-дослідної роботи в процесі засвоєння знань з означеного курсу);
- **інтерактивного** (для вироблення в здобувачів умінь комунікувати в малих і великих групах на фахові теми, вести діалог, полілог у складних комунікативних ситуаціях).

6. ЗМІСТ ТА ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назва теми/розділу дисципліни	Лекції	Практичні заняття	Лабораторні заняття	Самостійна робота
<p>Модуль 1. Тема 1. Сучасна українська література для дітей та юнацтва: художня специфіка, тенденції інтерпретації</p>	2	2	–	10
<p>Тема 2. Вплив усної народної</p>	2	2	–	15

творчості на сучасну українську літературу для дітей та підлітків. Генеза жанру казки в українському літературному процесі II половини XX – початку XXI ст.				
Модуль 2. Тема 1. Особливості пригодницької літератури	2	2	–	10
Тема 2. Жанр детективу в сучасній українській літературі для дітей та підлітків	2	2	–	10
Тема 3. Фантастика в українській літературі для дітей та юнацтва	2	4	–	20
Тема 4. Історична тематика в сучасній українській літературі для дітей та підлітків	2	2	–	10
Тема 5. Особливості моделювання гендерних стереотипів у літературі для дітей та юнацтва	2	2	–	15
Усього	14	16	–	90

7. КОНТРОЛЬ І ОЦІНКА РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Методика оцінювання ґрунтується на принципах об'єктивності, прозорості, гнучкості та високої диференціації.

Шкала оцінювання здобувачів за системою ECTS

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90–100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками
B	82–89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	74–81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69–73 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60–68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень балів знань (умінь)
FX	35–59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1–34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни
ФОРМА КОНТРОЛЮ		залік

Розподіл рейтингових балів за видами контролю

Назва виду діяльності та форми контролю	Максимальна кількість балів за одиницю	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів за вид роботи
Відвідування лекцій	0,5	7	3,5
Підготовка та робота на семінарському занятті	5	8	40
Виконання завдань для самостійної	5	8	40

роботи			
Модульний контроль	5	1	5
Виконання і захист ІНДЗ	5	1	5
Залікова робота	6,5	1	6,5
Максимальна кількість балів протягом семестру:			100

8. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ТА ІНФОРМАЦІЙНІ ДЖЕРЕЛА

Базова

1. Богданець-Білокаленко Н. Розвиток літератури для дітей середини ХХ – початку ХХІ століть. Дитяча література. Твори українських письменників II половини ХХ – початку ХХІ століть : навчальний посібник. Київ : Видавничий Дім «Слово», 2011. 480 с.
2. Грица С. Фольклор у просторі та часі. Тернопіль: СМП «Астон», 2000. 228 с.
3. Качак Т. Тенденції розвитку української прози для дітей та юнацтва початку ХХІ ст. Київ : Академвидав, 2018. 320 с.
4. Сабат Г. Казки Івана Франка: особливості поетики. «Коли ще звірі говорили»: монографія. Дрогобич: Коло, 2006. 360 с.
5. Славова М. Попелюшка літератури. Теоретичні аспекти літератури для дітей: монографія. К.: ВПЦ «Київський університет», 2002. 81 с.

Допоміжна

1. Баран (Гнідець) У. Активний канон сучасної літератури для дітей та юнацтва: захід та схід. *Наукові праці. Літературознавство*. Вип. 227. Т. 239. С. 8–12.
2. Дев'ятко Н. Можливості впливу сучасних жанрів: фантастика, фентезі, казка. *Український фантастичний оглядач*. 2009. № 1(7). С. 59–66.
3. Зборовська Н. Психоаналіз і літературознавство: посібник. К.: Академвидав, 2003. 390 с.
4. Кизилова В. Література для дітей та юнацтва: художня специфіка, тенденції інтерпретації. *Актуальні проблеми української літератури і фольклору*. Донецьк, 2012. Вип. 17. С. 10–19.
5. Перетята О. Проблема національної ідентичності в українській дитячій літературі кінця ХХ – початку ХХІ століття в естетичному та психологічному дискурсах (на матеріалі творчості З. Мензатюк). *Наукові праці*. 2011. Вип. 156. Т. 168. С. 98–103.

Інформаційні ресурси

1. <http://chtyvo.org.ua/>
2. <http://izbornyk.org.ua/>
3. <http://users.belgacom.net/babowal/indexnyg.htm>
4. <http://www.nbu.gov.ua/eb/ep.html>
5. <http://www.ukrcenter.com/%D0%9B%D1%96%D1%82%D0%B5%D1%80%D0%B0%D1%82%D1%83%D1%80%D0%B0/>
6. <http://www.ukrlib.com.ua/books/>
7. <http://www.utoronto.ca/elul/Main-Ukr.html>